

Vragen en antwoorden blogbijeenkomst 14 oktober

Versie 14 oktober

=====
=====

Vragen en antwoorden huidige en toekomstige stelsel

- Hoe denkt PFZW over het onderbrengen – invaren – van oude rechten in het nieuwe stelsel?
of
- Hoe denkt PFZW om te gaan met oude rechten in het nieuwe stelsel?

In het Pensioenakkoord staat dat alle pensioenfondsen de bestaande rechten omzetten naar vermogens zoals in de nieuwe regeling. Een uitzondering is mogelijk als een fonds kan aantonen dat dit omzetten tot onevenwichtige resultaten leidt.

PFZW heeft tot nu toe altijd uitgedragen in beginsel de oude en nieuwe rechten bij elkaar te willen houden. De redenen hiervoor zijn dat het alleen op die manier mogelijk is de solidariteit te handhaven en om iedereen laten profiteren van het nieuwe stelsel. [Meer informatie over wat PFZW vindt van de toekomst van ons pensioenstelsel](https://www.pfzw.nl/over-ons/dit-vinden-we/de-toekomst.html) [link naar <https://www.pfzw.nl/over-ons/dit-vinden-we/de-toekomst.html>]

Echter, PFZW heeft nog geen besluit genomen. De eerste stap die PFZW gaat nemen, is beoordelen naar welk nieuw contract het fonds overstapt. Daarna komt de keuze of de bestaande rechten ook worden omgezet. Dat gebeurt alleen als dit evenwichtig kan, en dat moet eerst zorgvuldig onderzocht worden.

- Hoe denkt PFZW over het omzetten van het individuele stemrecht in een collectief stemrecht? Vindt u dat het stemrecht door de sociale partners uitgeoefend moet worden waardoor de individuele deelnemer buitenspel wordt gezet?
In het Pensioenakkoord staat dat het verantwoordingsorgaan een bezwaarrecht krijgt tegen het omzetten van bestaande rechten naar vermogens in de nieuwe regeling. Individuele deelnemers kunnen daar geen bezwaar tegen maken.

PFZW zal een eventuele omzetting uiterst zorgvuldig aanpakken. De instemming van het verantwoordingsorgaan is een extra waarborg. Het voordeel van deze gang van zaken is wel, dat iedereen kan profiteren van het nieuwe stelsel. Op deze manier de solidariteit het beste in stand blijven en de evenwichtigheid het beste berekend worden. Ook leidt dit tot eenvoud en gemak voor u als deelnemer en ook tot lagere kosten.

- Gaat PFZW voorkomen dat deelnemers veel grotere risico's gaan lopen dan nu en dan voor hun pensioen nodig is?
Dit is een besluit dat door het bestuur genomen zal worden. Voor alle bestuursbesluiten geldt dat PFZW evenwichtig álle belangen afweegt voordat er een besluit genomen wordt. Dat is wettelijk verplicht. Zonder enig risico kan geen beleggingsrendement worden behaald. Een goed pensioen zonder risico bestaat niet en heeft ook nooit bestaan. Er wordt altijd gekeken of de risico's niet te groot zijn voor onze deelnemers.
- Welke risico's dragen de deelnemers van PFZW?
De risico's voor pensioen zijn inflatie- en indexeringsrisico, beleggings- en renterisico, en het langlevenrisico (zowel het 'risico' van individueel heel oud worden en dus langer pensioen nodig hebben als de trend dat we allemaal steeds langer leven en dus langer van pensioen genieten).
Een voordeel van de nieuwe regeling is dat de risico's per leeftijdsgroep op maat worden toebedeeld. Daarbij krijgen jongeren bijvoorbeeld meer rendement en meer beleggings- en renterisico, terwijl ouderen meer zekerheid krijgen.
- Gepensioneerden hoeven geen grote beleggingsrisico's meer te lopen omdat zij in het verleden door hun premie inleg en rendementen voldoende kapitaal voor hun pensioen hebben opgebouwd. Gaat PFZW ervoor zorgen dat gepensioneerden gevrijwaard blijven voor de beleggingsrisico's?
In het nieuwe contract lopen ouderen (en dus ook de gepensioneerden) inderdaad minder risico dan jongeren. Helemaal vrijwaren van ieder risico is moeilijk, want dat gaat ook ten koste van de mogelijkheden om pensioen nog te verhogen. Bij het vorm geven van de nieuwe regeling, bekijkt het bestuur wat de optimale mate van zekerheid is voor pensioengerechtigden.

Het nieuwe stelsel:

- Waarom wil PFZW een stelselherziening terwijl het dekkingstekort grotendeels veroorzaakt wordt door de lage rekenrente en zelfs met een rente van 0,5% nog bijna 100% is?
PFZW pleit voor een modernisering van het pensioenstelsel juist omdat het huidige stelsel gegijzeld wordt door die lage rekenrente. Daarnaast zijn er ook andere goede redenen voor hervorming, zoals vergrijzing, langer leven en het grote aantal zzp-ers.
- Waarom wilde PFZW graag naar een nieuw stelsel gaan en heeft het zich niet veel harder gemaakt (samen met andere pensioenfondsen) voor een hogere rekenrente?
Het gaat ons aan het hart dat we de afgelopen vele jaren goede rendementen hebben behaald, maar toch de pensioenen niet kunnen en mogen indexeren. We hebben haast om naar een stelsel te gaan waarin verhogen van pensioenen eerder mogelijk wordt. Overigens wordt er in het nieuwe stelsel mogelijk ook vaker

verlaagd.

- PFZW heeft wel degelijk voor een stabielere rekenrente gepleit. En een pensioen dat niet rotsvast gegarandeerd is, zou wat ons betreft ook niet moeten worden berekend tegen een risicovrije (en nu extreem lage) rente. Maar dat pleidooi heeft het niet gehaald, en er is in het pensioenakkoord nu een andere weg naar Rome gevonden.
- Wil PFZW een nieuw stelsel met een knip of een stelsel waarin alle deelnemers dezelfde rechten hebben? Waarom het één of het ander?
PFZW heeft altijd betoogd in beginsel de oude en nieuwe rechten bij elkaar te willen houden. De redenen hiervoor zijn dat het alleen op die manier mogelijk is de solidariteit te handhaven en om iedereen laten profiteren van het nieuwe stelsel. We verwachten namelijk dat een nieuw stelsel evenwichtiger is. En bovendien eenvoudiger in communicatie en uitvoering.
Landelijk is nu de keuze gemaakt om naar een stelsel zonder knip te gaan, met uitzondering van situaties waarin dit echt onevenwichtig uitpakt. PFZW gaat nu grondig onderzoeken hoe dat voor onze deelnemers uitpakt.
- Wil PFZW in het nieuwe stelsel individueel opgebouwd pensioenkapitaal berekenen door de ingelegde premies en de daarover in het verleden daadwerkelijk behaalde rendementen op te tellen? Of is PFZW van plan een fictieve rente voor het rendement te hanteren. Indien het laatste het geval is: waarom wilt u dit terwijl het heel makkelijk is om het werkelijk gerealiseerd kapitaal te berekenen?
Op dit moment staat PFZW voor die keuze. De komende periode moet duidelijk worden, welk systeem de meeste voordelen heeft. Daarbij geldt: pensioen is genuanceerder dan de simpele som van premie + rendement. Er is namelijk ook sprake van risicodeling, van bijvoorbeeld arbeidsongeschiktheid en overlijden maar ook de risico's op langer leven en andere financiële risico (zoals het renterisico en beleggingsrisico). Ook spelen de kosten voor de uitvoering van het pensioen een rol.
- Wat hebben werkenden en gepensioneerden aan het omzetten van een uitkeringsovereenkomst in een premieovereenkomst zoals dat nu is afgesproken?
Specifiek voor gepensioneerden geldt dat het niet veel uitmaakt of er een uitkeringsregeling of premieregeling komt, want zij zitten al in de uitkeringsfase. De huidige uitkeringsovereenkomst belooft echter veel zekerheid en wordt – zeker met het oog op de vergrijzing – op termijn te duur in de financiering. Die dure (schijn)zekerheid zorgt kortweg voor een slechtere pensioenuitkomst.

Door het loslaten van de zekerheid die nodig is voor een uitkeringsovereenkomst, hoeven er minder buffers “voor de zekerheid” te worden opgebouwd. In dat geval is indexering eerder mogelijk. Daar profiteren ook gepensioneerden van.

Kernonderdeel van het pensioenakkoord is het afschaffen van het mechanisme van doorsneepremie en doorsnee-opbouw. door die afschaffing, worden alle regelingen in feite premieovereenkomsten, in die zin dat de premie is toegezegd. Het afschaffen van het doorsneesysteem maakt voor pensioengerechtigden niet uit, maar voor werkenden natuurlijk wel.

Indexeren en verlagen:

- Hoe kan het dat PFZW vindt dat pensioengerechtigden gewoon hun pensioen uitgekeerd krijgen terwijl deze al 10 jaar niet geïndexeerd worden?
Indexering is altijd voordelig geweest. Alleen als er genoeg geld is, kan er worden geïndexeerd en helaas is dat onder de huidige regels al jarenlang niet het geval. PFZW mag dan ook niet indexeren.

Juist omdat we het zo vervelend vinden dat er al zo lang niet geïndexeerd is, zijn we blij met het pensioenakkoord. In de nieuwe regelingen wordt verhogen bij goede rendementen eerder mogelijk. Maar verlagen wordt in het nieuwe stelsel ook eerder mogelijk. Dat is de keerzijde.

Selectieve toepassing/uitbreiding van solidariteit door PFZW:

- Waarom premie verhogen?
Het 'premiestuur' is bot geworden: de jaarlijkse premie is klein ten opzichte van het sterk gegroeide pensioenvermogen en de al opgebouwde rechten. Anders gezegd: ook als de premie enorm omhoog zou gaan, gaat de kans op indexeren nauwelijks omhoog. Daar komt bij dat het uitstellen van een verlaging natuurlijk in belang is van met name pensioengerechtigden. Dan zou het evenwichtig zijn om wél de premie te verhogen. Dan zouden de lasten te eenzijdig bij werkende deelnemers en werkgevers komen te liggen.

Verder gelden zowel voor het indexeringsbeleid als voor het premiebeleid wettelijke voorschriften.

- Hoe reëel is het om startende werknemers een pensioen van 3x de inleg te beloven terwijl er bij de berekening van de verplichtingen uitgegaan moet worden van een rendement van 0,5% gedurende de komende 40 jaar?

PFZW doet geen beloftes over de hoogte van het pensioen. Wel zeggen we dat door de beleggingsrendementen de verwachting is dat iedere ingelegde euro dubbel en dwars word terugbetaald, en dat dit - afhankelijk van economische omstandigheden - voor de huidige generatie werkenden circa drie keer de inleg zou kunnen zijn. Voor de huidige generatie gepensioneerden is die verhouding tussen inleg en uitkering vaak nog gunstiger.

PFZW maakt een jaarlijks een Economische Toekomst Verwachting met verwachte scenario's over hoe de toekomst eruit zou kunnen zien. Voor de berekening van de verplichtingen maken we gebruik van de verplichte (lage) rekenrente, maar de rendementen die we de afgelopen vele jaren gemiddeld halen zijn vele malen hoger.

Overigens: als de verwachting is dat de rente zeer langdurig of altijd zo extreem laag zou blijven als nu het geval is, kun je je afvragen of je een systeem van een kapitaalgedekt pensioen moet blijven houden.

- Leidt het enerzijds blijven doen van die toezeggingen en anderzijds het hanteren van die (lage) rekenrente niet tot de situatie dat PFZW op papier niet aan de verplichtingen kan voldoen en er daardoor al 10 jaar niet geïndexeerd kan worden?

Dit is inderdaad een van de redenen waarom PFZW blij is met het nieuwe pensioenstelsel.

- Vraagt PFZW niet al 10 jaar solidariteit van alle deelnemers omdat het vasthoudt aan pensioentoezeggingen voor de jongere generatie die het volgens de DNB onmogelijk veilig kan realiseren?

In de nieuwe regelingen worden geen pensioentoezeggingen meer gedaan en rendementen en risico's veel meer op maat naar leeftijd toebedeeld. PFZW gaat nu onderzoeken hoe iedereen het pensioen kan krijgen dat bij de leeftijd past.

- Hanteert PFZW bij het doen van de toezeggingen niet een veel positiever scenario dan de DNB en is dat wel verantwoord?

PFZW hanteert bij het herstelplan de wettelijke parameters.

- Wil PFZW ook graag van een gegarandeerd pensioen af omdat het dan niet meer afgerekend kan worden op die toezeggingen?

Een écht gegarandeerd pensioen is de afgelopen jaren veel duurder en in feite té duur geworden. Overigens kent PFZW nu ook geen gegarandeerd pensioen. Er was immers altijd al sprake van een kans op verlagen. Omdat die kans in het verleden zo klein was, werd daar weinig over gemeld en realiseerde men zich dat onvoldoende.

- Wil PFZW het beleggingsrisico's en langer leven risico's neerleggen bij alle deelnemers (ook de reeds gepensioneerden) zodat zij, aanspraak kunnen maken op het door ouderen opgebouwde vermogen om de gedane pensioentoezeggingen aan jongeren gestand te kunnen doen?

In de nieuwe regelingen worden risico's per leeftijd op maat toebedeeld. Echter, ook pensioengerechtigden kunnen niet geheel zonder risico. Zonder risico zijn verhogingen van het pensioen namelijk ook niet meer mogelijk.

ZZP'ers:

- Welk voordeel hebben de huidige deelnemers bij het toelaten van een nieuwe categorie deelnemers met een relatief hoog risicoprofiel?

Het risicoprofiel van ZZP'ers wijkt niet per se af van dat van de huidige deelnemers. ZZP'ers doen immers feitelijk vaak hetzelfde werk als werknemers in de sector. Een gelijkere behandeling van ZZP'ers en werknemers (ook wat betreft pensioenopbouw) is in het voordeel van álle werkenden en past bij een flexibelere arbeidsmarkt. Samen zorgen zij voor een breder draagvlak voor pensioen (door de deling van kosten en risico's) en zo wordt ook uitholling van het draagvlak voor pensioen voorkomen.

- Zouden deelnemers geen instemmingsrecht moeten krijgen? Zij moeten immers solidair zijn met die nieuwe deelnemers. Als het fout gaat met die groep moeten zij meebetalen aan het op peil houden van hun pensioen!

Het toelaten van ZZP'ers binnen de PFZW-regeling is nog in de verkennende fase. Daar kunnen we inhoudelijk dus nog niet veel over zeggen. Wel is het zo dat bij alle bestuursbesluiten geldt dat wordt voldaan aan de wettelijke regeling rond besluitvorming, zoals onder meer de governance-regels en de eis dat alle belangen evenwichtig moeten worden afgewogen. Dat geldt overigens voor elke uitbreiding van de aangesloten groepen deelnemers en ook voor de wijziging van de pensioenregeling als zodanig.